

**עין משפט**
גד מצוה

**עין א** מיי פייג מהל' איסורי ביאה הלכה ית סמג לאין קיד טושע"ע אהיע סומן ד פשיק ב: **ע**ב ג מיי שם הלכה יט טושע"ע שם פטיק ג: **פ** ג מיי פיה מהלכות מלכים הלכה ג:

—s—

**תוספות ישנים**

**א**) ובשלימא אי לא גיירה יחיא שנשאה שלמה דכל זמן שלא נתגיירה לא שיעך איסור דמצרים ראשונה ואיסור הבא על הנכרית דחייב משום נשיא' עדיין לא נתקן עד בית דני על חשמונאי (עי' סנהדרין פג.) וגם קאלס טוענין ו (סנהדרין פא:) לילא דלא שיק רק (גזענא אלב צפרהסיא) וצפרהסיא אלב ציניענא) לא ושמא שלמה גזענא לתקא אלב כיון דגיירה קשה היכי נשאה דהא הוילא לה מצרים רלאשונה: כדי שיהא בן גוי רחוי לנא בקהל ושמיה שיהי גם בנו מותר לנא בקהל דהא אמרינן גא עדיין סמחריצ וכלל כל העולם כולו. וי"ל שאני ההא (דלמחרין כה"ג) משום (דנכתב בה"ג) דמצרים חזוי למקומן דכתיב (ויחזקאל כט ג) מתקן ארבעים שנה אקבץ את מצרים ואת"ג דגבי עמון נמי ושמני כתיב (ירמיה מט ו) ושכני את שבות בני עמון הם כל כתיב שום זמן ושמא עדיין לא בא אלב גוי מצרים כחז מתקן ארבעים שנה ודאי משתתא שני למקומן. ובתוספתא קאמר דהיא אמר לו ר"ע מנימין טעית גא סמחריצ וכלל כל העולם כולו ומ"מ פריך שפיר ההא ודי מימא הוי אולו לעלמא וכו' ונאשי'ן) שיהי בימי שלמה עדיין לא כללז אחס סמחריצא):

א) מ"מ פריך שפיר דילמא בימי שלמה התקן הלו להם כל המצרים מימי משה והיו אחריני ניהוי רעבי'א.

—s—

**מוסף רש"י**

**א**ני מצרי ראשון. הוּא עמון נתגיר (סוטה טו.) **א**שריא לבני ישראל שגירה. בת מצרים גירות וגר מצרי שמהא הוּא שניה לגירות, כדי שיהא בן גוי שלישי ורחוי לישא בת ישראל דכתיב (דברים כג) ניסא אשר יולדו להם דור שלישי יבא להם בקהל ה', שאם היינו משיא לבני מצרים ראשונה, היה בן גוי שני מצד האם, דלמר ביבנות (עמ.) ובקדושין (סו.) ניסא אשר יולדו להם, הוי אחר פסולן, מנימין לית ליה הא דלמר דנכריות (כת.) שהעמונים והמצרים מותרין לנא בקהל שכבר עלה סמחריצ וכלל את כל האומות, והבא מני קתני בת דתן מילתא בתוספתא דקדושין אמר לו ר"ע מנימין טעית שכבר עלה סמחריצ וכלל כו' (יטוהו טו.) אלא מהא ליבא למשמע מינה. דודאי ממני' לאו כולה דוקא, אלא

חזק מנייה דוקא, או רישא או סופא, ומנא איך אטו ההוא ולא ידעינן הי מנייה דוקא דנגמר מניה (שבת קכא.) שהמלך פורץ. גדרות אחרים, לעשות דרך. לשדיו ולכרמו (סנהדרין ב) א: פורץ גדר שדה אחרים לעשות לו דרך ולאולוסין' שנו, דלמרינן בגיב' (טו:) דרך המלך אין לה שיעור (ב"ק ס:.) שהמלך פורץ בתים וגדר מלפניו לעשות לו דרך ולא יעון ושמאל, ובספרי בפרשת המלך נפקא לן מקדיל, וגילה בעיני דמדכבז (דברים ח) לללחי

## עו:

**וּתְיַפּוּק** לִיָּהּ משום דהוּיא מצרית ראשונה. פ"י בקונט' ואפ"ה קרי ליה חתנות וקשה דפשיטא דשייך בה חתנות דהא תפסי בה קידושין וגראה דפריך דהיאך נשאה שלמה הא מצרים ראשונה הוּאִי ואסורה בקהל א: **וְכִי תִימָא הֵנָּך אוֹיֵז וְעַלְמָא**. פ"י אומה של מצרים שאמר עליהם הכתוב דור שלישי יבא להם ולא שני הלכו להתיישב בשאר ארצות והני אחריני ניהוו שאומה אחרת נתיישבה שם והאמר רבי יהודה מנימין גר מצרי כו' ופשט לו דמנימין בא מארץ מצרים דאי מן המצריים שנתיישבו בשאר ארצות לא היה קויהו גר מצרי שלא היו ידועים בשאר ארצות: **בְּנִימִין** גר מצרי כו'. וא"ת ולמה לא היה מותר

לנא בקהל והלא אין מצריים במקומן שכבר עלה סמחריצ וכלל כל העולם ומטעם זה התיר ר' יהושע את יהודה גר העמוני במס' ידים (פ"ד מ"ד) ומייתי לה בפרק תפלת השחר (ברכות דף כח.) שאמר לו ר' יהושע מותר אתה שכבר עלה כו' ובסוטה (דף טו. ושם) פ"י בקונטרס דתניא בתוספתא שאמר לו ר' עקיבא מנימין טעית שכבר עלה סמחריצ וכלל כל העולם ובה"ג מירך דמצרים שבו למקומן דנתן להם הכתוב קצבה כדכתיב (יחזקאל כט) מקץ ארבעים שנה אקבץ את מצרים מן (י) הגוים אשר נפוצו שם ואת"ג דגבי עמון כתיב ואחר כן אשיב את שבות בני עמון לא נתן להם קצבה כמו שאמר רבי יהושע לר"ג במס' ידים (פ"ד מ"ד) אמר ליה ר' יהושע והא כתיב ושכני את שבות ישראל ויהודה ועדיין לא שבו והכי תניא בתוספתא דמסכת ידים בתר עובדא דיהודה גר העמוני שהודה ר"ג לרבי יהושע והותר לנא בקהל אמר ליה ר"ג גר מצרי כיונא בזה אמר ליה למצרים נתן להם קצבה ור"ע לא חסיק אדעתיה שנתן להם קצבה וקשה לר"י על ההיא דנכריות ומסכת ידים דמשמע דסמחריצ כללז עמון דהא כתיב צירמיה (מט) בעמון גבי חורבן שהמריצ נבוכדנצר מדוע ירש מלכם את גד ועמו צעריו ישב וגו' הלילי חשבון כי שודדה וגו' הרי משמע שבלוזה שעה היו יושבים במקומם ובלוזה פרשה כתיב ואחר כן אשיב את שבות בני עמון א"כ לא כלללז סמחריצ ואם כלללז חזרו קודם שהמריצים נבוכדנצר וכן משמע נמי בחלק שבמקומם היו בימי נבוכדנצר דלמחר התם (סנהדרין דף יו:) עמון ומואב שכני ציסי דישראל הוו שלחו לנבוכדנצר תא (י) עליהו וגראה לר"י דגבי יהודה גר עמוני

אחורבן דנבוכדנצר סמיך דנבוכדנצר כלללז נבוכדנצר ולא החריצה היינו משום דסמחריצ לא היה מחריצ אלא מעביר אותם לערים הגלת שלומים ולכן לא הוכיר בו חורבן אלב נבוכדנצר כללז והחריצ ואינו מולה הצלצול בסמחריצ צברכות ובמסכת ידים אלא משום שהתחיל הצלצול ומשום דכללז כל העולם כתיב (יטעיה י) ואסיר גבולות עמים דמשמע בכל האומות ועיקר מילתא אנבוכדנצר סמיך וא"ת הא דלמחר צמגילה (דף יב:) דלמרו לו סנהדרין לאחשורוש זיל לגבי עמון ומואב דיתבי אדוכתייהו דכתיב שאנן מואב וגו' והלא כבר החריצן נבוכדנצר שהיה הרבה קודם אחשורוש וי"ל צמילתא בעלמא הוא דלוקמוהו כי לא מואצים היו אותם שנתיישבו שם אלא שאר אומות ושמא גם ממואב היו מעורב בהם והיו קורין להם מואצים כמו צימי חכמים שהיו קורין ליהודה גר עמוני ועוד שלא היה הדבר צרור אם שבו ואם לא שבו ואף על פי שהגלם נבוכדנצר מ"מ לפי שלא גלו צימי סמחריצ כשאר אומות אמרו לאחשורוש שעמד טעמם צס"י: **שְׁלֹמֹה** **לֹא נָסִיב מִיָּד**. דזהם דצק שלמה לאהבה כתיב שלא היה אלא דרך אהבה ולא דרך חתנות: **אִם**

**וּתְיַפּוּק לִיָּהּ** [וּתְיַפּוּק לִיָּהּ] דהא מצרית ראשונה היא וכי תימא הנהך אזלי לעלמא

והני אחריני ניהוו והא תניא (א"ר יהודה מנימין גר מצרי היה לי חבר מתלמידי ר"ע אמר אני מצרי ראשון ונשאתי מצרית ראשונה אשיא לבני מצרית שניה כדי

שיהא בן בני ראוי לבא בקהל אמר רב פפא אנן מושלמה ליקו ונתיב שלמה לא נסיב מידי דכתיב ביה ימן הגוים אשר אמר ה' אל בני ישראל לא תבואו בהם והם לא יבואו בכם אכן ישו את לבבכם אחרי אלהיהם בהם דבק שלמה לאהבה אלא קשיא ויתחתן מתוך אהבה יתירה שאהבה מעלה עליו הכתוב כאילו נתחתן בה א"ל רבינא לרב אישי והא אנן (ה) תנן פצוּע דבא וברות שפכה מותרים בגיורת ומשוחזרת הא בנתינה אסירי א"ל וליטעמיך אימא סיפא ואינו אסורין אלא מלבא בקהל הא בנתינה שרו (ה) אלא מהא ליבא למשמע מינה: **בְּתַנּוּ** **לְעֻמוֹנִי** ומואבי אסורים ואיסורן איסור עולם אבל נקבותיהם מותרות מיד ב־מצרי ואדומי אינם אסורים אלא עד שלשה דורות אחד זכרים ואחד נקבות ר"ש מתיר את הנקבות מיד א"ר שמעון ק"ו

הדברים ומה אם במקום שאסר את הזכרים איסור עולם התיר את הנקבות מיד מקום שלא אסר את הזכרים אלא עד שלשה דורות אינו דין שנתייר את הנקבות מיד אמרו לו (ה) אם הלכה נקבל ואם לדין יש תשובה אמר להם לא כי הלכה אני אומר: **גַּב' מְנַא ה"מ** א"ר יוחנן דאמר קרא ²**וּבְרֵאוֹת שְׂאוֹל אֶת דָּוִד יוֹצֵא לְקֵרַת הַפְּלִשְׁתִּי** אמר אל אבגר שר הצבא קרא מי זה הנער אבגר ויאמר אבגר הי נפשך המלך אם ידעתיו ולא ידע ליה והכתיב ³**וַיֹּאחֲבֵהוּ מֶאֱדָר וַיְהִי לוֹ נוֹשָׂא כְלִים** אלא אבאבה קא מושאיל ואביו לא ידע ליה והכתיב ⁴**וְהָאִישׁ בִּימֵי שְׂאוֹל זָקֵן בָּא בְּאַנְשִׁים** ⁵**וַאִמְרוּ רַבִּי וַאִתִּימָא רַבִּי אָבָא זֶה יוֹשִׁי אֲבִי דָוִד שֶׁנִּכְנַס בְּאוֹכְלוֹסָא וַיֹּצֵא בְּאוֹכְלוֹסָא** ⁶**ה"ק שְׂאוֹל אִי מִפְּרָץ אֶתִּי אִי מְוֹרָה אֶתִּי אִי מִפְּרָץ אֶתִּי מִלֵּכָא הוּי** ⁷**וַיִּשְׁהַמְלֹךְ פֹּרֶץ לַעֲשׂוֹת דָּרֶךְ וַאִין מִמְּחִין בִּידוֹ אִי מְוֹרָה אֶתִּי חֲשִׁיבָא בְּעֵלְמָא הוּי מ"ט אֲמַר לִיה שְׂאֵל עֲלִיהּ דכתיב ⁸**וַיִּלְבַּשׁ שְׂאוֹל אֶת דָּוִד מְדוּי כְּמֹדֶתוֹ וּכְתִיב בִּיה בְּשָׂאוֹל** ⁹**מִשְׁכָּמוֹ וּמַעֲלָה גְבוּהָ מִכָּל הָעָם** א"ל דואג האדומי עד שאתה מושאיל עליו אם הגון הוא למלכות אם לאו שאל עליו אם ראוי לבא בקהל אם לאו מ"ט דקאתי מרות המואביה א"ל אבגר תנינא ¹⁰**עֻמוֹנִי וְלֹא עֻמוּנִית מוּאָבִי וְלֹא מוּאָבִית אֵלָא מַעֲתָה** ¹¹**מִמּוֹד וְלֹא מִמּוֹרֶת מִמּוֹד כְּתִיב מוֹם זֶר** ¹²**מִצְרִי וְלֹא מִצְרִית** שאני הבא דמפרשי טעמא דקרא ¹³**עַל** ¹⁴**אִשֶּׁר לֹא קִרְמוּ אֶתְכֶם בְּלָחֶם וּבִמִּים דְּרִיבֻי שֶׁל אִישׁ לְקֶדֶם וְלֹא דְרַבָּה שֶׁל אִשָּׁה לְקֶדֶם הִיָּה לָהֶם לְקֶדֶם אֲנָשִׁים לְקֵרַת אֲנָשִׁים וְנָשִׁים לְקֵרַת נָשִׁים אִישִׁתִּיק מִיד** ¹⁵**וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ שְׂאֵל אֶתְּהָ בֵּן מִי זֶה הָעָלָם הָתָם קָרִי לִיה גַּעַר הַבָּא קָרִי לִיה עָלָם הַכִּי קָא אֲמַר לִיָּה הַלֵּכָה נַתְעַלְמָה מִמֶּךְ צֵא וּשְׂאֵל בֵּבִית הַמֶּדְרֶשׁ שְׂאֵל אֲמָרוּ לִיה עֻמוֹנִי וְלֹא עֻמוּנִית מוּאָבִי וְלֹא מוּאָבִית אֲקִשִּׁי****

נמי כללז אע"ג דאין מוזכר בסוטה (דף מו: ושם) אלא סמחריצ דקאמר עלה סמחריצ ולא כלללז נבוכדנצר ולא החריצה היינו משום דסמחריצ לא היה מחריצ אלא מעביר אותם לערים הגלת שלומים ולכן לא הוכיר בו חורבן אלב נבוכדנצר כללז והחריצ ואינו מולה הצלצול בסמחריצ צברכות ובמסכת ידים אלא משום שהתחיל הצלצול ומשום דכללז כל העולם כתיב (יטעיה י) ואסיר גבולות עמים דמשמע בכל האומות ועיקר מילתא אנבוכדנצר סמיך וא"ת הא דלמחר צמגילה (דף יב:) דלמרו לו סנהדרין לאחשורוש זיל לגבי עמון ומואב דיתבי אדוכתייהו דכתיב שאנן מואב וגו' והלא כבר החריצן נבוכדנצר שהיה הרבה קודם אחשורוש וי"ל צמילתא בעלמא הוא דלוקמוהו כי לא מואצים היו אותם שנתיישבו שם אלא שאר אומות ושמא גם ממואב היו מעורב בהם והיו קורין להם מואצים כמו צימי חכמים שהיו קורין ליהודה גר עמוני ועוד שלא היה הדבר צרור אם שבו ואם לא שבו ואף על פי שהגלם נבוכדנצר מ"מ לפי שלא גלו צימי סמחריצ כשאר אומות אמרו לאחשורוש שעמד טעמם צס"י: **שְׁלֹמֹה** **לֹא נָסִיב מִיָּד**. דזהם דצק שלמה לאהבה כתיב שלא היה אלא דרך אהבה ולא דרך חתנות: **אִם**

חזק מנייה דוקא, או רישא או סופא, ומנא איך אטו ההוא ולא ידעינן הי מנייה דוקא דנגמר מניה (שבת קכא.) שהמלך פורץ. גדרות אחרים, לעשות דרך. לשדיו ולכרמו (סנהדרין ב) א: פורץ גדר שדה אחרים לעשות לו דרך ולאולוסין' שנו, דלמרינן בגיב' (טו:) דרך המלך אין לה שיעור (ב"ק ס:.) שהמלך פורץ בתים וגדר מלפניו לעשות לו דרך ולא יעון ושמאל, ובספרי בפרשת המלך נפקא לן מקדיל, וגראה בעיני דמדכבז (דברים ח) לללחי

מכל הטם משכמו ומעלה (שמואל א יז לח).

## הערל פרק שמיני יבמות

**וּתְיַפּוּק לִיָּהּ**. דלפ"י (ו) גיירה מצרים ראשונה היא ואפ"ה קרי ליה חתנות: **הֵנָּך אוֹיֵז לַעֲלֵמָא**. מתו וטצעו צימי פרעה וכי אוהר רחמנא מערב רב: **וְהִנֵּי אַחֲרֵינִי נִינְהוּ**. אומות אחרים באו וישבו בארלס: **אִשִּׁיא לְצִנִּי מַצְרִים שֵׁנִי**. שאם אשיאלנו מצרים ראשונה יהא צנה שני לה דלמרינן בפירקין (לקמן עה.) הלך אחר פסולן אלמא לא אזדו לעלמא והני מצרים נינהו: **לֹא נָסִיב מִיָּד**. אלא לזנות היה מתכוין: **דִּבֶּק שְׁלֹמֹה לְאַהֲבָה**. ולא לאישות: **וְהָא אֵין לֹא פִנָּן הִנֵּי**. כי הך ממניתא דקתני לעיל(ט) פלוע דכל מותר צנתניה: **גְּיוּרָם וּמַשׁוּחֲרָס אֵין**. דלישראל כשר נמי שריא: **הָא צִנְיָתָהּ אֲמֹר**. כישראל מעליא דצקדושתיה קאי: **בְּתַנּוּ** **לְאִם הַלֵּכָה**. שמעת מרכזיך שהנקבות מותרות מיד צמנרי ואדומי נקבל ממך: **וְאִם לִדִּין**. שאתה דן ק"ו מעלמא יש משונות להשיב וצגמנר(ט) מפרש לה: **לֹא כִי**. אפילו אני דן מעלמי אין לכס תשובה דמפרש צגמנר(ט) ומ"מ הלכה אני אומר: **גַּב' וְלֹא יָדַע לִיָּה**. שאול לדוד: **צְאוּלָסֹא**. שר על ס' רבוא: **שֶׁפֶסֶךְ פֹּרֶץ**. גדרות של אחרים לעשות לו דרך קצר מציתו לפדרסו או לכרמו: **חֲשִׁיבָא לַעֲלֵמָא הוּי**. כדמפ' דחזק ביה סימני מלכות הלכן לא אפשר לנא הוי רישא: **מֵאִי טַעמָא אֲמַר לִיָּה שְׂאֵל**. מאי חזא דמתספי מיניה ממלכותא: **מִמּוֹד כִּסִּיב מוֹס זֶר**. כל שיש צו מוס זרות: **אִם**

הדברים ומה אם במקום שאסר את הזכרים איסור עולם התיר את הנקבות מיד מקום שלא אסר את הזכרים אלא עד שלשה דורות אינו דין שנתייר את הנקבות מיד אמרו לו (ה) אם הלכה נקבל ואם לדין יש תשובה אמר להם לא כי הלכה אני אומר: **גַּב' מְנַא ה"מ** א"ר יוחנן דאמר קרא ²**וּבְרֵאוֹת שְׂאוֹל אֶת דָּוִד יוֹצֵא לְקֵרַת הַפְּלִשְׁתִּי** אמר אל אבגר שר הצבא קרא מי זה הנער אבגר ויאמר אבגר הי נפשך המלך אם ידעתיו ולא ידע ליה והכתיב ³**וַיֹּאחֲבֵהוּ מֶאֱדָר וַיְהִי לוֹ נוֹשָׂא כְלִים** אלא אבאבה קא מושאיל ואביו לא ידע ליה והכתיב ⁴**וְהָאִישׁ בִּימֵי שְׂאוֹל זָקֵן בָּא בְּאַנְשִׁים** ⁵**וַאִמְרוּ רַבִּי וַאִתִּימָא רַבִּי אָבָא זֶה יוֹשִׁי אֲבִי דָוִד שֶׁנִּכְנַס בְּאוֹכְלוֹסָא וַיֹּצֵא בְּאוֹכְלוֹסָא** ⁶**ה"ק שְׂאוֹל אִי מִפְּרָץ אֶתִּי אִי מְוֹרָה אֶתִּי אִי מִפְּרָץ אֶתִּי מִלֵּכָא הוּי** ⁷**וַיִּשְׁהַמְלֹךְ פֹּרֶץ לַעֲשׂוֹת דָּרֶךְ וַאִין מִמְּחִין בִּידוֹ אִי מְוֹרָה אֶתִּי חֲשִׁיבָא בְּעֵלְמָא הוּי מ"ט אֲמַר לִיה שְׂאֵל עֲלִיהּ דכתיב ⁸**וַיִּלְבַּשׁ שְׂאוֹל אֶת דָּוִד מְדוּי כְּמֹדֶתוֹ וּכְתִיב בִּיה בְּשָׂאוֹל** ⁹**מִשְׁכָּמוֹ וּמַעֲלָה גְבוּהָ מִכָּל הָעָם** א"ל דואג האדומי עד שאתה מושאיל עליו אם הגון הוא למלכות אם לאו שאל עליו אם ראוי לבא בקהל אם לאו מ"ט דקאתי מרות המואביה א"ל אבגר תנינא ¹⁰**עֻמוֹנִי וְלֹא עֻמוּנִית מוּאָבִי וְלֹא מוּאָבִית אֵלָא מַעֲתָה** ¹¹**מִמּוֹד וְלֹא מִמּוֹרֶת מִמּוֹד כְּתִיב מוֹם זֶר** ¹²**מִצְרִי וְלֹא מִצְרִית** שאני הבא דמפרשי טעמא דקרא ¹³**עַל** ¹⁴**אִשֶּׁר לֹא קִרְמוּ אֶתְכֶם בְּלָחֶם וּבִמִּים דְּרִיבֻי שֶׁל אִישׁ לְקֶדֶם וְלֹא דְרַבָּה שֶׁל אִשָּׁה לְקֶדֶם הִיָּה לָהֶם לְקֶדֶם אֲנָשִׁים לְקֵרַת אֲנָשִׁים וְנָשִׁים לְקֵרַת נָשִׁים אִישִׁתִּיק מִיד** ¹⁵**וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ שְׂאֵל אֶתְהָ בֵּן מִי זֶה הָעָלָם הָתָם קָרִי לִיה גַּעַר הַבָּא קָרִי לִיה עָלָם הַכִּי קָא אֲמַר לִיָּה הַלֵּכָה נַתְעַלְמָה מִמֶּךְ צֵא וּשְׂאֵל בֵּבִית הַמֶּדְרֶשׁ שְׂאֵל אֲמָרוּ לִיה עֻמוֹנִי וְלֹא עֻמוּנִית מוּאָבִי וְלֹא מוּאָבִית אֲקִשִּׁי****

נמי כללז אע"ג דאין מוזכר בסוטה (דף מו: ושם) אלא סמחריצ דקאמר עלה סמחריצ ולא כלללז נבוכדנצר ולא החריצה היינו משום דסמחריצ לא היה מחריצ אלא מעביר אותם לערים הגלת שלומים ולכן לא הוכיר בו חורבן אלב נבוכדנצר כללז והחריצ ואינו מולה הצלצול בסמחריצ צברכות ובמסכת ידים אלא משום שהתחיל הצלצול ומשום דכללז כל העולם כתיב (יטעיה י) ואסיר גבולות עמים דמשמע בכל האומות ועיקר מילתא אנבוכדנצר סמיך וא"ת הא דלמחר צמגילה (דף יב:) דלמרו לו סנהדרין לאחשורוש זיל לגבי עמון ומואב דיתבי אדוכתייהו דכתיב שאנן מואב וגו' והלא כבר החריצן נבוכדנצר שהיה הרבה קודם אחשורוש וי"ל צמילתא בעלמא הוא דלוקמוהו כי לא מואצים היו אותם שנתיישבו שם אלא שאר אומות ושמא גם ממואב היו מעורב בהם והיו קורין להם מואצים כמו צימי חכמים שהיו קורין ליהודה גר עמוני ועוד שלא היה הדבר צרור אם שבו ואם לא שבו ואף על פי שהגלם נבוכדנצר מ"מ לפי שלא גלו צימי סמחריצ כשאר אומות אמרו לאחשורוש שעמד טעמם צס"י: **שְׁלֹמֹה** **לֹא נָסִיב מִיָּד**. דזהם דצק שלמה לאהבה כתיב שלא היה אלא דרך אהבה ולא דרך חתנות: **אִם**

חזק מנייה דוקא, או רישא או סופא, ומנא איך אטו ההוא ולא ידעינן הי מנייה דוקא דנגמר מניה (שבת קכא.) שהמלך פורץ. גדרות אחרים, לעשות דרך. לשדיו ולכרמו (סנהדרין ב) א: פורץ גדר שדה אחרים לעשות לו דרך ולאולוסין' שנו, דלמרינן בגיב' (טו:) דרך המלך אין לה שיעור (ב"ק ס:.) שהמלך פורץ בתים וגדר מלפניו לעשות לו דרך ולא יעון ושמאל, ובספרי בפרשת המלך נפקא לן מקדיל, וגראה בעיני דמדכבז (דברים ח) לללחי

**מסורת הש"ס**

א) רש"ל ט לקמן עמ. סוטה ט. (מספ' קדושין פ"ה א.) וצרכי כה. ע"ש(ד) מיר כג: הויכות י. א) (מכירות טו:.) (י) צרכות נה. ט) ב"ק ס: ב"צ ק: סנהדרין כ: ח) (נעיל סט. וש"נ.) ט) (ע"ש א.) י) (לקמן עו:.) ס) (שם.) ט) צ"ל התם. יעב"ז. ח) (וע"ע מוס' מגילה יב: ד"ה זיל ומוס' סוטה ט. ד"ה ממנין.)

—s—

**תורה אור השלם**

1. מן הגוים אשר אמר יי אל בני ישראל לא תבאו בהם והם לא יבאו בכם אכן ישו את לבבכם אחרי אלהיהם בהם דבק שלמה לאהבה:
2. ובראות שאול את מדין יצא לקראת הפלשתי אמר אל אבגר שר הצבא בן מי זה הנער אבגר ויאמר אבגר הי נפשך המלך אם ידעתי שמואל אי זה בלבים:
3. ויבא דוד אל שאול והצמד לפניו והאבהו מאד וידי לו נשא כלים:
4. וידו בן איש אפרתי וידו בן איש אפרתי וישמו ישי וזל שמונה בנים וקאשיב בימי שאול וכן קא באנשיים:
5. וילבש שאול את דוד מדין ונתן קובע ידושת על ראשו וילבש אתו שריון:
6. וזל הקה בן ישמו שאול בדרו וטוב ואין איש מבני ישראל טוב ממנו משכמו ומעלה גבה מקל העם:
7. לא יבא עמוני ומואבי בקהל יי גם דור עשירי לא יבא לא יבא לקדם בקהל יי עד עולם:
8. לא יבא ממור בקהל יי גם דור עשירי לא יבא לא בקהל יי:
9. דברים כג ג לא תתעב אדמי כי אחרך הוא לא תתעב מצרי כי גר היית בארצו:
10. על דבר אשר לא קרמו אתכם בלחם ובימים בדרך בצאתכם ממצרים ואשר שכר עשיתך את בלעם בן בעור מפתור ארם ונדרים לקלקלך:
11. ויאמר המלך שאל אתה בן מי זה העלם:
שמואל א ז טו

—s—

**הגהות הב"ח**

א) גם' והא אין לא תנן הכי פלוע:
ב) שם יוצא צאוכלוסא (ה"ק שאול) תת"מ. וי"צ ס"א ה"ק זיל שאל:
ג) שם טעמא דקרא על דבר אשר:
ד) רש"י ד"ה ויפוק ליה ותי. ג"צ ס"א דאפילו היו גיורת הא הוי מצרית ראשונה ואסירא ליה:
ה) תוס' ד"ה מנימין וכו' את מצרים מן העמים אשר נפוצו שמואל ואת"ג:
ו) בא"ד תא אסיק עייהו: